PATVIRTINTA
Kupiškio meno mokykla
direktoriaus 2024 m. vasario 1 d.
įsakymu Nr. Ū - 11

KORUPCIJOS PREVENCIJOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kupiškio meno mokyklos (toliau – Mokyklos) korupcijos prevencijos tvarkos aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja bazinius korupcijos prevencijos principus, tikslus ir uždavinius, galimas korupcijos prevencijos priemones, proceso organizavimo, tarnybinės etikos taisykles.

2. Ruošiant aprašą buvo vadovaujamasi LR Korupcijos prevencijos įstatymu, LR Baudžiamojo kodekso nuostatomis, LR STT išaiškinimais ir rekomendacijomis.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Korupcija** – tai tiesioginis ar netiesioginis kyšio ar kito nepagrįsto atlygio ar pažado dėl tokio atlygio prašymas, siūlymas, davimas ar priėmimas, kuris iškreipia asmens, gaunančio kyšį, nepagrįstą atlygį ar pažadą dėl kyšio ar nepagrįsto atlygio tinkamą bet kurios pareigos atlikimą ar reikalaujamą elgseną.

3.2. **Apgaulė –** veiksmai, elgesys ar žodžiai, kuriais sąmoningai norima apgauti, suklaidinti.

3.3. **Piknaudžiavimas –** veiksmas ar neveikimas, kai darbuotojui suteikti įgaliojimai naudojami ne pagal įstatymus bei kitus teisės aktus arba savanaudiškais tikslais, ar dėl kitokių asmeninių paskatų (naudojimosi tarnybine padėtimi, keršto, pavydo, karjerizmo, neteisėtų paslaugų teikimo ir kt.), taip pat tokie darbuotojo veiksmai, kai viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama.

3.4. **Korupcijos prevencija –** korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

3.5. **Informacija apie baudžiamąją atsakomybę už korupcinio pobūdžio veiksmus:**

3.5.1. **Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 225 straipsnis. Kyšininkavimas**

1. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, savo ar kitų naudai tiesiogiai ar netiesiogiai pažadėjęs ar susitaręs priimti kyšį arba reikalavęs ar provokavęs duoti kyšį, arba priėmęs kyšį už teisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.
2. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, savo ar kitų naudai tiesiogiai ar netiesiogiai pažadėjęs ar susitaręs priimti kyšį arba reikalavęs ar provokavęs duoti kyšį, arba priėmęs kyšį už neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki septynerių metų.
3. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, savo ar kitų naudai tiesiogiai ar netiesiogiai pažadėjęs ar susitaręs priimti arba reikalavęs ar provokavęs duoti, arba priėmęs didesnės negu 250 MGL vertės kyšį už teisėtą ar neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki aštuonerių metų.
4. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, savo ar kitų naudai tiesiogiai ar netiesiogiai pažadėjęs ar susitaręs priimti arba reikalavęs ar provokavęs duoti, arba priėmęs mažesnės negu 1 MGL vertės kyšį už teisėtą ar neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas bauda arba areštu.

5. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo atsako pagal šį kodeksą už pažadą ar susitarimą priimti kyšį arba reikalavimą ar provokavimą duoti kyšį, arba kyšio priėmimą tiek už konkretų veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, tiek ir už išimtinę padėtį ar palankumą.
6. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

3.5.2. **Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 226 straipsnis. Prekyba poveikiu**

1. Tas, kas siekdamas, kad asmuo, pasinaudodamas savo visuomenine padėtimi, tarnyba, įgaliojimais, giminyste, pažintimis ar kita tikėtina įtaka valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai, tarptautinei viešajai organizacijai, jų valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui, paveiktų atitinkamą instituciją, įstaigą ar organizaciją, valstybės tarnautoją ar jam prilygintą asmenį, kad šie teisėtai ar neteisėtai veiktų ar neveiktų vykdydami įgaliojimus, jam ar trečiajam asmeniui tiesiogiai arba netiesiogiai pasiūlė, pažadėjo ar susitarė duoti arba davė kyšį, baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki ketverių metų.
2. Tas, kas pasinaudodamas savo visuomenine padėtimi, tarnyba, įgaliojimais, giminyste, pažintimis ar kita tikėtina arba tariama įtaka valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai, tarptautinei viešajai organizacijai, jų valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui savo ar kitų asmenų naudai tiesiogiai arba netiesiogiai pažadėjo ar susitarė priimti kyšį arba reikalavo ar provokavo duoti kyšį, arba priėmė kyšį, pažadėjęs paveikti atitinkamą instituciją, įstaigą ar organizaciją, valstybės tarnautoją ar jam prilygintą asmenį, kad šie teisėtai ar neteisėtai veiktų ar neveiktų vykdydami įgaliojimus, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.
3. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus, pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs didesnės negu 250 MGL vertės kyšį, baudžiamas laisvės atėmimu iki septynerių metų.
4. Tas, kas padarė šio straipsnio 2 dalyje numatytus veiksmus, pažadėjęs ar susitaręs priimti arba reikalavęs ar provokavęs duoti, arba priėmęs didesnės negu 250 MGL vertės kyšį, baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki aštuonerių metų.
5. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytus veiksmus, pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs, arba pažadėjęs ar susitaręs priimti, arba reikalavęs ar provokavęs duoti, arba priėmęs mažesnės negu 1 MGL vertės kyšį, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu.
6. Asmuo, kuris padarė šio straipsnio 1, 3 ar 5 dalyje numatytą veiką, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu kyšio iš jo buvo reikalaujama ar provokuojama duoti kyšį ir jis, pasiūlęs ar pažadėjęs duoti arba davęs kyšį, per įmanomai trumpiausią laiką, bet ne vėliau, negu iki jo pripažinimo įtariamuoju, savanoriškai apie tai pranešė teisėsaugos institucijai, taip pat atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu kyšį jis pažadėjo duoti ar davė su teisėsaugos institucijos žinia.

3.5.3. **Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 227 straipsnis. Papirkimas**

1. Tas, kas tiesiogiai arba netiesiogiai pasiūlė, pažadėjo ar susitarė duoti arba davė kyšį valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui arba trečiajam asmeniui už pageidaujamą valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens teisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki ketverių metų.
2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus, siekdamas paperkamo valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens neteisėto veikimo ar neveikimo vykdant įgaliojimus, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.
3. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytus veiksmus, pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs didesnės negu 250 MGL vertės kyšį, baudžiamas laisvės atėmimu iki septynerių metų.

4. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytus veiksmus, pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs mažesnės negu 1 MGL vertės kyšį, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu.
5. Asmuo atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės už papirkimą, jeigu kyšio iš jo buvo reikalaujama ar provokuojama duoti kyšį ir jis, pasiūlęs ar pažadėjęs duoti arba davęs kyšį, per įmanomai trumpiausią laiką, bet ne vėliau negu iki jo pripažinimo įtariamuoju, savanoriškai apie tai pranešė teisėsaugos institucijai, taip pat jeigu kyšį jis pažadėjo duoti ar davė su teisėsaugos institucijos žinia.
6. Už šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

3.5.4. **Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 straipsnis. Piktnaudžiavimas**

1. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, piktnaudžiavęs tarnybine padėtimi arba viršijęs įgaliojimus, jeigu dėl to didelės žalos patyrė valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešoji organizacija, juridinis ar fizinis asmuo, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.
2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką siekdamas turtinės ar kitokios asmeninės naudos, jeigu nebuvo kyšininkavimo požymių, baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki septynerių metų.
3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

3.5.5. **Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 229 straipsnis. Tarnybos pareigų neatlikimas**

Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, dėl neatsargumo neatlikęs savo pareigų ar jas netinkamai atlikęs, jeigu dėl to valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešoji organizacija, juridinis ar fizinis asmuo patyrė didelės žalos, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.

3.6. **Kitos naudojamos sąvokos –** Apraše suprantamos taip, kaip tai apibrėžtą LR Korupcijos prevencijos įstatymą, LR Baudžiamajame kodekse ar kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS
TAIKYTINI PRINCIPAI

4. Korupcijos prevencija įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

4.1. Teisėtumo – korupcijos prevencijos priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant pagrindinių asmenų teisių ir laisvių apsaugą;

4.2. Visuotinio privalomumo – korupcijos prevencijos subjektai gali būti visi asmenys;

4.3. Sąveikos – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam tokią pagalbą;

4.4. Pastovumo – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumo užtikrinimas nuolat tikrinant ir prižiūrint korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatus, bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo.

III SKYRIUS
KORUPCIJOS PREVENCIJOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Korupcijos prevencijos tikslai:

5.1. siekti, kad korupcija netrukdytų mokyklos veiklai, didinti paslaugų teikimo kokybę;

5.2. rengti antikorupcines priemones, kurios būtų nuoseklios, visapusiškos ir ilgalaikės;

5.3. didelį dėmesį skirti korupcijos apraiškų prevencijai ir neišvengiamai atsakomybei už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimui;

5.4. ugdyti Mokyklos bendruomenės nepakantumą korupcijai.

6. Korupcijos prevencijos uždaviniai:

6.1. nustatyti labiausiai korupcijos paveiktas mokyklos veiklos sritis, užtikrinti veiksmingą ir kryptingą ilgalaikę kovą su korupcija, numatytų priemonių įgyvendinimą;

6.2. atskleisti korupcijos priežastis, sąlygas ir jas šalinti;

6.3. atgrasinti asmenis nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, žmonių apgaulės;

6.4. Antikorupcijos prevencijos priemonių taikymą ir teikiamą jų įgyvendinimo administravimą bei kontrolę;

6.5. organizuoti skaidrų Mokyklos veikos vykdymą.

IV SKYRIUS
KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

7. Korupcijos rizikos analizė.

8. Problemų išankstinis nuspėjimas ir pašalinimas.

9. Mokyklos darbuotojų supažindinimas su korupcijos prevencijos politika.

10. Mokyklos darbuotojų dalyvavimas korupcijos prevencijos veikloje.

11. Sistemingas mokinių nepakantumo korupcijos apraiškoms visuomenės gyvenime ugdymas, įtraukiant antikorupcinių temų į ugdymo turinį.

12. Viešųjų ir privačių interesų derinimas, užtikrinimas, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, priimamų sprendimų nešališkumo.

13. Atliekamos veiklos ir sudaromų sandorių dokumentavimo reikalavimų laikymasis.

14. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, mokyklos nuostatų, kitų dokumentų, susijusių su mokyklos veikla, laikymasis.

15. Kontrolės ir priežiūros vykdymas.

16. Galiojančių tvarkos normų pažeidimų nustatymas ir tyrimas.

17. Atsakomybės neišvengiamumo principo taikymas už mokyklos veiklos sistemoje padarytus nusižengimus, susijusius su korupcija.

18. Pranešimų, skundų, informacijos, susijusios su korupcija, tikrinimas ir priemonių taikymas jiems pasitvirtinus.

19. Mokyklos kontrolę vykdančių institucijų išvadų vertinimas.

V SKYRIUS
KORUPCIJOS PREVENCIJOS ORGANIZAVIMAS

20. Įtraukti į korupcijos prevenciją Mokyklos darbuotojus bei Mokyklos bendruomenę.

21. Skirti už korupcijos prevencijos programos ir priemonių plano įgyvendinimą ir kontrolę atsakingus asmenis.

22. Atliekant korupcijos atsiradimo riziką įvertinama:

22.1. motyvuota korupcijos tikimybės vertinimo išvada ir su tuo susijusi informacija;

22.2. galimybė vienam darbuotojui priimti sprendimą dėl Mokyklos lėšų ir kito turto;

22.3. darbuotojų savarankiškumas priimant sprendimus ir sprendimų priėmimo diskrecija (darbuotojo ar įstaigos teisė spręsti kokį nors klausią savo nuožiūra);

22.4. Mokyklos ir jos darbuotojų priežiūros ir kontrolės lygis;

22.5. reikalavimas laikytis įprastos darbo tvarkos;

22.6. nustatyti galiojančios tvarkos normų pažeidimai.

VI SKYRIUS
TARNYBINĖ ETIKA

23. Mokyklos tarnybinės etikos principai (elgesio taisyklės [kodeksas]) apibrėžti direktoriaus įsakymu patvirtintose Mokyklos vidaus darbo tvarkos taisyklėse, pareiginiuose aprašuose.

24. Kiekvienas darbuotojas privalo jų laikytis.

VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Vykdant Mokyklos veiklą turi būti laikomasi Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, mokyklos nuostatų, kitų įstaigos veiklą reglamentuojančių dokumentų.

26. Asmenys, pažeidę šį Aprašą, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

27. Informaciją apie korupciją Mokykloje darbuotojai, bendruomenės nariai gali teikti raštu, elektroniniu paštu ar kitais jiems prieinamais būdais.

28. Pranešimai, skundai bei visa informacija, susijusi su korupcija, tikrinama ir jiems pasitvirtinus taikomos atitinkamos priemonės.

29. Visi Mokyklos darbuotojai supažindinami su Aprašu, kuris skelbiamas svetainėje www.kmm.lt .

_____